

ЗАТВЕРДЖЕНО

*наказ директора Сторожницького
ліцею*

від 22.01.2026 р. № 15

ПОЛОЖЕННЯ

**про запобігання та протидію насильству
та жорстокому поводженню з дітьми
у Сторожницькому ліцеї**

*(згідно КМУ від 04 червня 2025 року №658 «Про
затвердження Типової програми
унеможливлення насильства та жорстокого
поводження з дітьми»)*

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає механізми запобігання, виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти у Сторожницькому ліцеї Холмківської сільської ради Ужгородського району Закарпатської області.

1.2. Положення розроблено відповідно до частини шостої статті 10 Закону України “Про охорону дитинства” та постанови КМУ від 4 червня 2025 р. № 658. Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

1.3. Метою Положення є забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поводження з дітьми та створення безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження з дитиною, запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поводження з дітьми, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

II Завдання

2.1. Основними завданнями щодо захисту від різних форм насильства та жорстокого поводження у Сторожницькому ліцеї є:

- 1) запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- 2) формування у працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю відповідального ставлення до недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- 3) поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження з дітьми у всіх сферах діяльності;

- 4) забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей Холмківської ТГ про випадки вчинення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

III. Заходи щодо запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми

3.1. З метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми суб'єктом роботи з дітьми та молоддю повинно бути забезпечено впровадження таких основних заходів:

1) превентивні заходи:

- затвердження Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1;
- затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2 або ведення обліку внутрішніх інцидентів (повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною) в інший спосіб за рішенням суб'єкта роботи з дітьми та молоддю;
- затвердження форми анкети анонімного опитування для дітей згідно з додатком 3;
- інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників Сторожницького ліцею з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми в діяльності суб'єкта роботи з дітьми та молоддю, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
- врахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час прийому на роботу працівників Сторожницького ліцею.

2) Заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми:

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною;
- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг,повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дітьми у Сторожницькому ліцеї;

3) заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:

- організація тренінгів, інших навчальних заходів для працівників Сторожницького ліцею;
- організація інформаційних сесій для здобувачів освіти (пояснення прав дитини, способів захисту, контактів для звернення);
- залучення батьків, інших законних представників дитини (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів);

4) заходи з моніторингу та оцінки виконання програми:

- регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);
- збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування дітей, батьків, персоналу);
- аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню);

5) заходи з інформування (розміщення у доступних місцях у Сторожницькому ліцеї та на сайті інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

IV. Порядок реагування на випадки насильства, жорстокого поводження працівників Сторожницького ліцею.

4.1. Керівник Сторожницького ліцею:

1) сприяє створенню безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження з дитиною;

2) затверджує Положення, забезпечує його оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним усіх працівників і здійснити контроль за його виконанням;

3) забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників Сторожницького ліцею із Положенням до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи працівника з дітьми та молоддю;

4) розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною протягом однієї доби з моменту надходження;

5) невідкладно письмово повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей Холмківської ТГ у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною та вживає заходів відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах».

6) забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для всіх учасників освітнього процесу з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;

7) взаємодіє зі службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;

8) забороняє працювати у контакті з дітьми особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи;

9) під час працевлаштування осіб, які мають безпосередній або опосередкований контакт із дітьми, проводить опитування, яке може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження з дитиною, із метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження.

4.2. Педагогічні та інші працівники Сторожницького ліцею в разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

1) вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;

2) надати у разі потреби домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції;

3) повідомити керівника Сторожницького ліцею та одного з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитину, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

4.3. Уповноважена особа у Сторожницькому ліцеї з профілактики насильства або жорстокого поводження з дитиною:

1) Інформує дітей та їх батьків або інших законних представників дитини, працівників ліцею про їх обов'язок повідомити про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;

2) забезпечує функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька

для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

3) реєструє повідомлення, що надійшло, в журнал обліку (у паперовій та/або електронній формі) та забезпечує його підготовку до розгляду.

4.4. Працівники психологічної служби розробляють та поширюють інформаційні матеріали з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми шляхом:

1) розміщують їх на інформаційних стендах у приміщенні Сторожницького ліцею;

2) розповсюджують серед працівників, дітей, їх батьків або інших законних представників дитини у формі буклетів (листівок);

3) надсилають через батьківські, учнівські групи в месенджерах;

4) розміщують на офіційному веб-сайті Сторожницького ліцею та сторінці Сторожницького ліцею у соціальних мережах;

5) проводять інформаційно-просвітницькі заходи з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми серед педагогічних працівників, батьків та здобувачів освіти;

6) проводять щорічні інформаційні кампаній, тематичні тижні, приурочені питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

7) співпрацюють з громадськими організаціями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству та жорстокого поводження;

8) перенаправляють у випадку виявлення ознак, які свідчать про вчинення насильства до відповідних служб, організацій;

9) проводять моніторингове дослідження щодо оцінювання ризиків пов'язаних з насильством та жорстоким поводженням з дітьми (2 рази на рік).

V. Прикінцеві положення

5.1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у Сторожницькому ліцеї затверджується наказом директора Сторожницького ліцею та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу.

5.2. Усі учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з порядком захисту від різних форм насильства та жорстокого поводження з дітьми.

Додаток1
до Положення
про запобігання та протидію насильству
та жорсткому поводженню з дітьми
у Сторожницькому ліцеї

ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини

(найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізично культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми)

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

дитина з інвалідністю;

дитина-сирота;

дитина, позбавлена батьківського піклування;

інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(вказати максимально докладно ,що сталося, коли, де, хто був присутній)

_____.

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

- Тілесні ушкодження;
- страх, уникання контакту;
- розповіді про образи/тиск;
- інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

- Поінформовано відповідальну особу закладу;
- Поінформовано батьків/інших законних представників;
- Поінформовано службу у справах дітей;
- Поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;
- інше: _____.

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

Додаток2
до Положення
про запобігання та протидію насильству
та жорсткому поводженню з дітьми
у Сторожницькому ліцеї

ФОРМА
реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

Порядок номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я дитини	Тип ситуації	Заходи реагування	Результат	Підпис відповідальної особи
---------------	--	-----------------------	--------------	-------------------	-----------	-----------------------------

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.

Додаток3
до Положення
про запобігання та протидію насильству
та жорстокому поведженню з дітьми
у Сторожницькому ліцеї

АНКЕТА
анонімного опитування для дітей

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

- так, завжди;
- інколи;
- ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

- з повагою;
- байдуже;
- іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників ліцею, інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

- так;
- ні.

4. Чи знаєшти, до кого можна звернутися за допомогою?

- так;
- ні.

5. Щоб ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?

(відкрите поле)

*Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.